

Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání

Truhla dětství...

.....aneb hledání tajemství skrze vlastní poznání

Mateřská škola Sušice, Smetanova 1095, okres Klatovy
příspěvková organizace

Obsah

1	Identifikační údaje	4
2	Charakteristika školy	5
3	Pedagogický a provozní tým školy.....	6
4	Podmínky vzdělávání	7
4.1	Psychosociální podmínky.....	7
4.2	Spolupráce se zákonnými zástupci.....	7
4.3	Organizace	8
4.4	Životospráva	9
4.5	Věcné (materiální) podmínky	10
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
5.1	Vize školy	11
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	11
5.3	Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností	12
5.3.1	Čtenářská pregramotnost.....	12
5.3.2	Matematická gramotnost.....	13
5.3.3	Digitální pregramotnost	13
5.4	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování	14
5.5	Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a děti nadané.....	15
5.6	Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů....	15
6	Vzdělávací obsah	17
6.1	Systém a organizace plánování vzdělávání	17
6.2	Truhla přátelství /emoce, vztahy/	18
6.3	Truhla času /kultura, umění, technika, tradice/	19
6.4	Truhla přírodních kouzel /zdraví, příroda, ekologie/	21
6.5	Truhla domova /domov, rodina, svět, doprava, vlast/.....	23
6.6	Další projekty a programy	25
6.6.1	Klíč k Šumavské přírodě.....	25
6.6.2	Klíč k síle a obratnosti.....	26
6.6.3	Klíč k vodní říši	26
6.6.4	Klíč k ledovým zázrakům.....	26
6.6.5	Klíč k robotice	27
6.6.6	Klíč ke světovému jazyku (Hravá angličtina)	27

6.6.7 Klíč k hudbě - BERUŠKY	28
6.6.1 Klíč k hbitému jazýčku	28
7 Plán autoevaluace	30
7.1 Oblasti autoevaluace	30
7.2 Cíle a kritéria autoevaluace	30
7.3 Nástroje autoevaluace	31
7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	32

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Truhla dětství...

Motivační název: ...aneb hledání tajemství skrze vlastní poznání

Vzdělávací program: **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV)**

Údaje o škole

Název školy: Mateřská škola Sušice, Smetanova 1095, okres Klatovy, příspěvková organizace

Adresa školy: Smetanova 1095, Sušice, 34201

Ředitelka školy: Mgr. Eva Lukešová

Zástupkyně ředitelky školy: Petra Pajerová

Telefon: 376 524 428

E-mail: mssusice@seznam.cz

Web: www.mssusice.cz

Datová schránka: 9aekzsd

IČ: 60610361

RED-IZO: 600068161

Údaje o zřizovateli

Název zřizovatele: Město Sušice

Adresa zřizovatele: Městský úřad Sušice, Náměstí Svobody 138, 342 01 Sušice

Kontakty: ústředna 376 540 111, starosta Bc. Petr Mottl 376 540 101

E-mail: podatelna@mususice.cz

Datová schránka: i7ab4sa

Platnost a schválení dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2026

Verze ŠVP: 1

Číslo jednací: 220/2026

Projednáno v pedagogické radě dne: 24. 8. 2026

V Sušici dne 31. 8. 2026

MATEŘSKÁ ŠKOLA SUŠICE,
Smetanova 1095,
okres Klatovy ①
příspěvková organizace
IČO: 606 10 361

Mgr. Eva Lukešová

ředitelka školy

2 Charakteristika školy

Identifikační údaje a umístění školy

Mateřská škola Sušice, Smetanova 1095, okres Klatovy, příspěvková organizace, je umístěna na okraji města Sušice za sídlištní zástavbou. Jedná se o klidný, kompletně oplocený komplex budov, který je přístupný z ulic Smetanova a Stupkova. Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole (celková kapacita v rejstříku škol a školských zařízení) je 190 dětí. Mateřská škola má aktuálně sedm tříd. Provoz mateřské školy je celodenní.

Prostorové a materiální podmínky

Areál školy tvoří celkem čtyři pavilony určené pro vzdělávání dětí. Tři hlavní budovy jsou dvoupodlažní, přičemž každé podlaží je stavebně uspořádáno jako samostatná třída. Orientaci v areálu usnadňuje barevné rozlišení těchto budov – červená, oranžová a žlutá budova (celkem 6 tříd). Všechny pavilony jsou vzájemně propojeny spojovací chodbou, která ústí do zeleného hospodářského pavilonu. Jeho součástí je v pořadí sedmá třída mateřské školy. Tato třída je prostorově nejmenší a vzhledem k limitům podlahové plochy je naplňována nižším počtem dětí.

Součástí areálu je rozsáhlá zahrada vybavená moderními herními prvky, pískovišti a multifunkčním hřištěm včetně mlhoviště pro osvěžení dětí v letních měsících. Zahrada je plně využívána pro spontánní i řízené činnosti po celý rok.

Pedagogické zaměření

Třídy jsou všeobecně zaměřené na rozvoj celé osobnosti dítěte bez vyhraněné specializace na konkrétní vzdělávací směry. Při vzdělávání však koncepčně propojujeme standardní předškolní pedagogiku s vybranými prvky alternativních vzdělávacích přístupů. Hlavní důraz klademe na prožitkové učení, které umožňuje dětem získávat vědomosti a dovednosti skrze vlastní činnost, experimentování, ověřování a metodu pokusu a omylu. Naším dlouhodobým cílem je rozvíjet vstřícnou, otevřenou a všestrannou spolupráci s rodinou, umožňovat dětem vytvářet si reálný obraz světa, učit je aktivnímu vyjadřování vlastního názoru a upevňovat základní etické hodnoty.

Naše mateřská škola je bezpečným místem pro děti, kde je prioritou jejich spokojenost. Pod barevnou fasádou Mateřské školy Sušice, Smetanova 1095, se skrývá společná filozofie, kterou vyjadřuje naše heslo „*Naše školka barevná je...*“

B – bezpečí

A – aktivita

R – radost ze života

E – estetické cítění

V – vděčnost, vstřícnost, vytrvalost

N – nezištnost – pomůžu kamarádovi, protože chci a nečekám na odměnu

Á – amenita (vlídnost) – když jsme milí, přátelští a dáváme druhým radost

3 Pedagogický a provozní tým školy

Pedagogický tým

O děti v mateřské škole se stará plně kvalifikovaný pedagogický sbor. Na sedmi třídách působí celkem 15 učitelek včetně ředitelky školy a zástupkyně ředitelky. Ve třídách, které navštěvují děti se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracují s učitelkami kvalifikované asistentky pedagoga, a to na základě platného doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Celý pedagogický tým se pravidelně vzdělává v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Témata vzdělávání jsou volena v souladu s vizí školy i individuálními potřebami jednotlivých pedagogů. S ohledem na rozvoj komunikačních dovedností dětí má v každé třídě minimálně jedna z učitelek absolvovaný kurz primární logopedické prevence a působí jako logopedický preventista.

Provozní tým

Nedílnou součástí pracovního kolektivu je tým provozních zaměstnanců, kteří zajišťují plynulý chod školy, stravování, úklid a údržbu rozsáhlého areálu. Tento tým tvoří celkem deset pracovníků, z nichž pět zajišťuje provoz školní jídelny, čtyři pracovníce se starají o úklid a správu budov i zahrady se věnuje školník.

Všichni pedagogičtí i provozní zaměstnanci školy úzce spolupracují a společně vytvářejí pro děti bezpečné, čisté a podnětné prostředí založené na laskavém, trpělivém a respektujícím přístupu.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Pocit bezpečí a individuální přístup

V mateřské škole vytváříme podnětné, vstřícné a emočně bezpečné prostředí, ve kterém se děti cítí jistě, svobodně a přijímané takové, jaké jsou. Ke každému dítěti přistupujeme individuálně – respektujeme jeho specifické potřeby, biorytmus, osobní tempo, schopnosti i jedinečnost osobnosti. Naším hlavním cílem je umožnit každému dítěti prožívat úspěch a rozvíjet jeho zdravé sebevědomí.

Aktivní zapojení a pravidla soužití

Děti vedeme k postupnému uvědomování si vlastního chování a jednání a podporujeme jejich schopnost sebehodnocení. Při vzdělávacích činnostech mají možnost volby a jsou zapojovány aktivně, s ohledem na své individuální možnosti a zájmy. Řízené činnosti přizpůsobujeme vývojovým specifikům dětí, přičemž v případě potřeby pracujeme v menších skupinách. Osobní svoboda a volnost dětí je vyváжена nezbytnou potřebou dodržovat společně domluvená pravidla soužití a stanovené hranice.

Vzdělávací nabídka a role pedagoga

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte – je tematicky blízká, srozumitelná, přiměřeně náročná, prakticky využitelná a smysluplná pro každodenní život. Podporujeme samostatnost dětí, jejich rozhodování a odpovědnost za vlastní jednání. Děti se na tvorbě témat aktivně podílejí svými námety, čímž prohlubují své zájmy, dovednosti i vědomosti.

Pedagogové působí na děti jednotně, důsledně a uplatňují laskavý, respektující a partnerský přístup. Pro děti i rodiče jsou průvodci, pomocníky a oporou při řešení běžných i náročných situací. Využívají každé příležitosti k pozitivnímu hodnocení – oceňují nejen výsledek, ale především snahu, úsilí, ochotu a nadšení dětí. Důležitou součástí je hravá forma vrstevnického hodnocení a poskytování konstruktivní zpětné vazby.

Vztahy a adaptace nových dětí

Ve vztazích mezi dětmi i dospělými systematicky podporujeme empatii, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu a vzájemnou pomoc. Škola úzce spolupracuje s rodinou a po dohodě umožňuje individuální adaptační program při nástupu dítěte do mateřské školy. Pro posílení pocitu jistoty a bezpečí si děti mohou do školy přinést vlastní oblíbený předmět (zpravidla malou plyšovou hračku). V rámci třídy pak společně s dětmi domlouváme pravidla pro její bezpečné používání a ukládání.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

První kontakt a otevřená komunikace

Před konáním zápisu do mateřské školy organizujeme Den otevřených dveří, kde seznamujeme zákonné zástupce i děti s prostředím školy, pedagogy a organizačními podmínkami. Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči podporujeme oboustrannou komunikaci, partnerský dialog a otevřenost. Pedagogové citlivě sledují konkrétní potřeby rodiny i jednotlivých dětí.

Zapojení rodičů do života školy

Pro nově nastupující děti nabízíme flexibilní adaptační program s cílem vybudovat v dítěti pocit bezpečí s přímou oporou rodiče. Všem zákonným zástupcům umožňujeme vstup do tříd, přičemž konkrétní formu a časové možnosti si rodiče domlouvají s pedagogy dané třídy s ohledem na potřeby dětí i celého kolektivu. Rodiče mají možnost aktivně se podílet na dění v mateřské škole a jsou pravidelně informováni o individuálních pokrocích svého dítěte. Při zájmu rodiče poskytujeme individuální konzultace, termín je určen dohodou s třídními učitelkami.

Informační systém a akce školy

Informace pro širokou veřejnost jsou dostupné na oficiálních webových stránkách školy a v regionálním tisku. Pro efektivní a rychlou komunikaci s rodiči využíváme školský informační systém Twigsee. V oblasti školního stravování je zavedena aplikace Strava.cz. Vzhledem k vyššímu počtu tříd v naší škole upřednostňujeme pořádání společných akcí rodičů s dětmi na úrovni jednotlivých tříd. Pravidelně organizujeme zahajovací třídní schůzky, společná tvořivá odpoledne, besídky, tvořivé dílny a tematické besedy.

Pedagogické poradenství a přechod do ZŠ

Mateřská škola poskytuje zákonným zástupcům odbornou pedagogickou a konzultační pomoc. V případě potřeby informuje o možnostech další odborné spolupráce se specializovanými školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC). Ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou nabízíme rodičům v posledním roce předškolního vzdělávání screeningová vyšetření školní zralosti. Pro zajištění plynulého přechodu dětí do základní školy organizujeme také informativní besedy s učitelkami prvních tříd základních škol.

4.3 Organizace

Charakteristika provozu a denní režim

Mateřská škola má celodenní provoz. Škola plně zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí, k čemuž slouží stanovený denní řád. Režim dne je flexibilní, což umožňuje jeho přizpůsobení aktuálnímu složení dětského kolektivu i vzniklým situacím. Pedagogičtí pracovníci vytvářejí optimální časové a prostorové podmínky pro hru dětí a dbají na vyvážený poměr spontánních a řízených činností během dne.

Vzdělávání je organizováno formou individuálních, skupinových i frontálních činností. Děti mají možnost účastnit se společných aktivit v malých, středně velkých i velkých skupinách. Podle organizačních a personálních možností školy je využíváno souběžného působení dvou pedagogických pracovníků ve třídě, kteří vzdělávací činnosti plánují a realizují společně. Rozvíjena a podporována je samostatnost dětí v oblasti sebeobsluhy a hygienických návyků, přičemž je důsledně dbáno na soukromí každého dítěte. V mateřské škole je uplatňována průběžná dopolední svačina.

Rozřazování dětí a kapacita tříd

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem zpravidla ve věku od 2 do 6 let, popřípadě do zahájení povinné školní docházky v souladu se školským zákonem.

Mateřská škola organizuje vzdělávání ve třídách s ohledem na věk dětí, jejich individuální vzdělávací potřeby, počet přijatých dětí, zastoupení dětí plnících povinné předškolní vzdělávání, personální zajištění a provozní možnosti školy. Při organizaci tříd škola usiluje o vytvoření vyvážených kolektivů dětí. Jednotlivá hlediska posuzuje vždy ve vzájemných souvislostech; žádné z nich nemá automaticky přednost před ostatními.

Pokud to organizační podmínky školy umožňují, jsou pro děti plnící povinné předškolní vzdělávání vytvářeny třídy s převahou těchto dětí, aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro jejich přípravu na vstup do základního vzdělávání.

Děti mladší tří let jsou podle organizačních možností školy zařazovány zejména do věkově smíšených tříd s ohledem na jejich adaptační potřeby a celkovou organizaci vzdělávání.

O zařazení dítěte do konkrétní třídy rozhoduje ředitelka školy. Při tomto rozhodování přihlíží zejména k věku dítěte, jeho individuálním vzdělávacím potřebám, adaptačním hlediskům, sourozeneckým vazbám, organizaci vzdělávání a provozním možnostem školy. Na zařazení dítěte do konkrétní třídy nevzniká právní nárok.

Počet dětí v jednotlivých třídách je stanoven v souladu s platnými právními předpisy a případným povolením výjimky z nejvyššího počtu dětí ve třídě.

4.4 Životospráva

Stravování a pitný režim

Stravování dětí je zajištěno ve vlastní školní jídelně. Skladba jídelníčku odpovídá zásadám zdravé, plnohodnotné a vyvážené stravy. Po celý den je dětem k dispozici pestrá nabídka různých druhů tekutin v rámci zajištění pitného režimu, pitná voda vždy. Děti do jídla v žádném případě nenutíme. Pedagogové volí podnětné přístupy, které u dětí podporují chuť k jídlu a motivují je ochutnat i méně známé či netradiční pokrmy.

Rozvoj sebeobsluhy při stolování

Při stravování důsledně respektujeme individuální potřeby dětí a cíleně je vedeme k samostatnosti. Děti mají možnost spolurozhodovat o velikosti své porce a samostatně si vybírat z nabídky ovoce a zeleniny. V rámci rozvoje sebeobslužných činností se děti přiměřeně svému věku podílejí na přípravě stolování i úklidu po jídle. Během dopoledních svačín je dětem umožněno si samostatně namazat pečivo.

Denní rytmus, odpočinek a pohyb

Život v mateřské škole se řídí pravidelným denním řádem, který je však dostatečně flexibilní a umožňuje operativně reagovat na aktuální situaci a potřeby dětí. Po obědě respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku, děti k usínání nenutíme. U nejmladších dětí dbáme na průběžný odpočinek podle jejich individuálních biorytmů pro zajištění psychické pohody. Dětem, které neusnou, je po přiměřené době nabídnuta klidná zájmová aktivita, jež neruší ostatní.

Děti pobývají venku každodenně a dostatečně dlouho, včetně zimních měsíců. Délka a náplň pobytu venku se upravuje pouze s ohledem na mimořádné nepříznivé klimatické podmínky či okamžitou kvalitu ovzduší. Děti mají zajištěn dostatek volného pohybu v interiéru školy i na přilehlé zahradě. Pro zpestření pohybových aktivit pravidelně využíváme tělocvičnu v blízké základní škole, kde se děti

seznamují s novým prostředím, velkým prostorem a specifickým cvičebním náčiním. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

4.5 Věcné (materiální) podmínky

Vnitřní prostory a vybavení tříd

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké a jejich prostorové uspořádání plně vyhovuje nejrozličnějším skupinovým, frontálním i individuálním činnostem dětí. Všechny třídy jsou vybaveny moderním a ergonomickým školním nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům dětí předškolního věku. Hračky, didaktické pomůcky a tělovýchovné náčiní jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se snadno orientovaly v jejich uložení, což podporuje jejich samostatnost.

Šatny jsou vybaveny šatnovými moduly s integrovanou sedací plochou a policemi, které dětem umožňují samostatné a přehledné ukládání svých osobních věcí. Estetický vzhled prostředí dotvářejí nápadité nástěnky na stěnách chodby a tříd, které prezentují autentické výtvarné a tvořivé práce dětí a zároveň slouží jako informační kanál pro zákonné zástupce. Pro zajištění kvalitního odpočinku jsou třídy vybaveny dostatečným počtem hygienických lehátek, která jsou doplněna čistou lůžkovinou splňující veškeré hygienické standardy. Sociální zařízení a umývárny jsou uspořádány tak, aby dětem poskytovaly potřebné soukromí a zároveň pedagogům umožňovaly bezpečný dohled.

Zahrada a venkovní areál

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje rozsáhlá zahrada, která poskytuje ideální zázemí pro rozmanité pohybové, herní i badatelské aktivity dětí po celý rok. Veškeré herní prvky, průlezky, řetězové houpačky s hnízdy a zahradní domky s terasou plně odpovídají platným bezpečnostním normám ČSN a EU.

Z hlediska ochrany zdraví dětí před slunečním zářením je instalováno funkční zastínění pískovišť, přičemž přirozený stín poskytují také vzrostlé stromy v zahradě. Součástí multifunkčního hřiště je moderní mlhoviště, které je hojně využíváno pro osvěžení a hry dětí v letním teplém počasí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vize školy

„Bezpečí dává dítěti odvahu objevovat svět naplno.“

„Děti objevují svět srdcem otevřeným a očima plným zázraků.“

Hlavním záměrem našeho školního vzdělávacího programu je systematicky podporovat a oceňovat individuální pokroky každého dítěte. Cíleně vedeme rozvoj dětí k získávání klíčových kompetencí, praktických zkušeností, vědomostí a manuálních dovedností. Současně u dětí ukotvujeme základy mravního jednání, prosociálního chování a zdravého životního stylu. Jinými slovy vybavujeme děti základními předpoklady pro úspěšný a plnohodnotný budoucí život.

Klíčové hodnoty programu:

Přátelství – rozvíjíme kamarádské vztahy a vzájemnou důvěru.

Příroda – objevujeme svět kolem nás s respektem k živému i neživému prostředí.

Přirozenost – ctíme přirozené potřeby, biorytmy a individualitu dětí.

Komunikace – podporujeme otevřený dialog, vyjadřování názorů a naslouchání druhým.

Užitečnost a smysluplnost – nabízíme činnosti s jasným přesahem do reálného života dětí.

Radost – stavíme na vnitřní motivaci a prožitku štěstí z objevování nového.

Empatie – učíme děti vnímat pocity druhých a citlivě na ně reagovat.

Důslednost – držíme pevné a bezpečné hranice skrze společně domluvená pravidla.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Pedagogické záměry naší mateřské školy plně vycházejí z požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), aktuálních vývojových potřeb dětí a z výsledků autoevaluace předchozího období. Mezi strategické dlouhodobé cíle patří:

- **Partnerská kooperace s rodinou:** Systematicky podporovat a doplňovat rodinnou výchovu a rozvíjet oboustrannou, otevřenou spolupráci se zákonnými zástupci dětí.
- **Inkluze a vztahy mezi dětmi:** Vytvářet pozitivní, respektující vztahy mezi dětmi stejné i různého věku, podporovat integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a pěstovat úctu k dospělým.
- **Podpora kognitivního a motorického rozvoje:** Podněcovat přirozenou zvědavost, tvořivost a badatelskou aktivitu dětí. Vést je k získávání praktických zkušeností, poznatků i manuálních dovedností skrze prožitkové učení.
- **Osvojování hodnot a postojů:** Pomáhat dětem internalizovat potřebné sociální dovednosti, zdravé návyky a přijímat základní společenské, etické a estetické hodnoty.
- **Inspirativní vzdělávací prostředí:** Nabízet dětem esteticky hodnotné, podnětné a bezpečné materiální zázemí s bohatou nabídkou různorodých činností.
- **Vnější partnerství a plynulý přechod do ZŠ:** Aktivně spolupracovat s dalšími vzdělávacími a poradenskými institucemi. Cíleně zajišťovat kontinuitu vzdělávání pro bezproblémový přestup dětí do základní školy.

- **Environmentální a polytechnická výchova:** Zprostředkovávat dětem smysluplné poznatky o světě, podporovat experimentování, badatelský přístup a posilovat vědomý vztah k ochraně přírody a zdravému životnímu stylu.

5.3 Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí a základních gramotností

K dosažení cílů předškolního vzdělávání využíváme strategie respektující vývojová specifika a individuální potřeby každého dítěte. Gramotnosti (čtenářskou, matematickou i digitální) nepovažujeme za izolované dovednosti, ale za součást každodenního života, kterou děti přirozeně získávají skrze hru a rozvoj klíčových životních kompetencí.

V praxi tuto filozofii realizujeme prostřednictvím pohybu, improvizace a kreativní práce s materiály – od modelíny až po přírodní suroviny. V denním programu dbáme na vyváženost mezi aktivními metodami a klidnějšími činnostmi, které rozvíjejí smyslové vnímání a fantazii. Důraz klademe také na prožitkové i kooperativní učení a prosociální hry, které pomáhají dětem budovat vztahy a udržují ve třídě přátelské klima.

5.3.1 Čtenářská pregramotnost

Rozvíjíme děti kladením otázek k porozumění obsahu textu a hledáním odpovědí na ně. Porozumění významů neznámých slov z textů, příběhů, vyprávění i rozhovorů. Nejdůležitější roli v rozvoji čtenářské pregramotnosti sehrává rodina a mateřská škola v tomto ohledu rodinu podporuje vlastním příkladem vzájemným předáváním inspirace, zapojením rodičů do života školy. Naším cílem je, aby se stal z dítěte nezávislý a přemýšlivý posluchač, v budoucnu čtenář. V mateřské škole nejde o nácvik čtení v pravém slova smyslu, ale o rozvoj předčtenářských dovedností – porozumění jazyku, vztahu k textu, vyjadřování, představivosti a sluchovému vnímání.

Vzdělávací strategie k rozvoji předčtenářské gramotnosti:

- Seznamování dětí s různými formami mluveného, čteného i psaného projevu
- Rozvoj řeči a rozšiřování slovní zásoby, slovní hry
- Podpora pozornosti, soustředění a koncentrace, umění naslouchat, zapamatovat a následně reprodukovat
- Práce s obrazovým textem (obrázkové nebo malované čtení)
- Poskytování správného mluvního vzoru a podpora chuti se dorozumívat
- V komunikaci oceňovat jak mluvení, tak naslouchání

Jakými činnostmi na rozvoj předčtenářské gramotnosti dosahujeme:

- Četba a vyprávění
- Rozhovor a popis děje, dokončování příběhu
- Dramatizace, pantomima
- Práce s ilustracemi
- Grafomotorická příprava
- Práce se zvuky, rýmování, rozpoznávání první/poslední hlásky
- Centrum čtenářských aktivit
- Společné čtení, skupinová práce i individuální činnost s knihou

- Návštěvy knihovny
- Slovní hry, hry podporující rozvoj řeči (Já mám, kdo má)
- Primární logopedická prevence, oromotorická cvičení, hlasová příprava, zpěv

5.3.2 Matematická gramotnost

Podporujeme děti v rozvoji prostorového vnímání i vnímání množství. Vedeme děti k objasňování postupů a řešení. Matematická gramotnost v předškolním věku zahrnuje nejen počítání, ale i porozumění číslům, prostorovým vztahům, tvarům, vzorům, měření a logickému uvažování.

Vzdělávací strategie k rozvoji matematické gramotnosti:

- Využívání metody „pokus-omyl“, experimentování a postřehování (vnímání, rozpoznávání)
- Vytváření prostoru pro samostatné objevování a řešení úkolů
- Podpora a rozvoj myšlenkových operací – diskuse, domlouvání, řešení a plánování
- Vedeme děti k reflexi – co se jim povedlo, co nového zjistily (odhad versus porovnání správnosti)
- Podpora zvědavosti a chuti objevovat a rozumět novým věcem
- Využívání symbolického jazyka (šipky, směrově otočené obrázky apod.) a rozpoznávání významu piktogramů
- Práce s obrazovým textem, didakticky laděné pohádky, písničky a říkadla s matematickým obsahem
- Porovnávání množství, tvarů, velikosti

Jakými činnostmi na rozvoj matematické gramotnosti dosahujeme:

- Třídění, uspořádání, analýza a syntéza
- Hra, didaktická hra
- Manipulační činnosti
- Situační učení
- Modelování a konstruktivní činnosti
- Polytechnické činnosti
- Měřicí a pozorovací nástroje

5.3.3 Digitální pregramotnost

V předškolním věku digitální gramotnost neznamena pasivní sledování displejů, ale bezpečné, smysluplné a tvořivé objevování digitálního světa. Vedeme děti k pochopení, jak technologie fungují, k čemu slouží a jak nám mohou pomáhat v každodenním životě. Rozvíjíme základy algoritmického myšlení, orientaci v informacích a povědomí o bezpečném využívání technologií.

Vzdělávací strategie k rozvoji digitální gramotnosti:

- Využívání digitálních technologií jako prostředku pro zkoumání, tvoření a učení
- Rozvoj algoritmického myšlení a schopnosti plánovat kroky (orientace v posloupnosti)
- Podpora kritického myšlení při práci s informacemi a obrazovým materiálem

- Vytváření povědomí o bezpečném a zdravém využívání digitálních zařízení (rovnováha mezi digitálním světem a reálným pohybem)

Jakými činnostmi na rozvoj digitální gramotnosti dosahujeme:

- Práce s programovatelným chytrým vláčkem (Intelino) – stavba drah, kódování rychlosti a směru pomocí barevných lamel
- Využívání robotických hraček a příslušenství (např. chytré kuželky, Bee-Bot, Sphero) k programování tras, obcházení překážek a bowlingu
- Využívání digitálního mikroskopu nebo fotoaparátu k detailnímu zkoumání přírody a dokumentaci projektů
- Hry na interaktivní tabuli nebo tabletu zaměřené na logiku, grafomotoriku a sluchové vnímání (vždy s časovým omezením)
- Práce s audiotechnikou – poslech audioknih, nahrávání vlastního hlasu, zvuků přírody nebo písniček
- Unplugged (ne-digitální) aktivity – skládání obrázkových algoritmů, hledání pokladu podle šipek a kódů na papíře

5.4 Nastavení procesu pedagogického diagnostikování

Cíl pedagogické diagnostiky

Získáváme informace o individuálním rozvoji dítěte v oblasti biologické, psychické a sociální. Identifikujeme potřeby podpory, silné stránky a případné rizikové faktory v učení a chování. Podporujeme inkluzivní přístup – umožňujeme rovný přístup ke vzdělávání všem dětem. Diagnostikování slouží jako nezbytné východisko pro plánování výchovně-vzdělávacího procesu a pro efektivní spolupráci s rodinou.

Principy diagnostického procesu

Systematičnost a pravidelnost: Diagnostika probíhá kontinuálně v průběhu celého školního roku.

Individualizace: Zohledňuje individuální tempo, možnosti a specifické potřeby každého dítěte. Participace dítěte a rodičů: Úzká spolupráce s rodinou, vnímání dítěte jako aktivního činitele vlastního rozvoje.

Etický přístup: Respektování osobnosti dítěte, citlivé nakládání s informacemi a důsledné zachovávání důvěrnosti.

Komplexnost: Sledování všech klíčových oblastí rozvoje (kognitivní, motorické, sociální, emocionální a jazykové).

Organizace a realizace diagnostiky

Kdo: Diagnostiku provádějí pedagogové mateřské školy. Úzce spolupracují s vedením školy a v případě potřeby s externími odborníky (PPP, SPC, logoped apod.).

Kdy: S nástupem dítěte do MŠ probíhá zmapování jeho výchozí úrovně (vstupní diagnostika). Následně se uskutečňuje průběžná diagnostikování během celého roku formou pozorování, rozhovorů a pedagogických situací. Závěrečná diagnostika před přechodem do základní školy

je rodičům nabízena formou screeningu školní zralosti; získané poznatky slouží jako podklad pro doporučení k zápisu do ZŠ.

JAK (metody a nástroje): Využíváme přímé i nepřímé pozorování dítěte při běžných i řízených činnostech, strukturované rozhovory, záznamové archy, diagnostické listy a dětská portfolia. Portfolio obsahuje ukázky prací, výkresy, pracovní listy a záznamy o pokroku. Pedagogický sbor vytvořil interní diagnostickou baterii, která vychází z odborné literatury autorky Jiřiny Bednářové (*Diagnostika dítěte předškolního věku*, Edika, 2016). Tato baterie je aplikována třikrát ročně pro přesné zaznamenání stupně pokroku. Uchovávání všech záznamů podléhá platným zásadám GDPR a směrnicím o vedení školní dokumentace.

Vyhodnocování a využití diagnostiky: Výsledky slouží k individuálnímu plánování vzdělávacích činností a pomáhají při rozhodování o případné potřebě podpůrných opatření. Umožňují včasný záchyt rizik a jejich včasné řešení. Jsou zásadní oporou pro pedagogické konzultace s rodiči a pro doporučení další vzdělávací cesty dítěte.

Spolupráce s rodiči a odborníky: Rodiče jsou aktivně zapojováni a pravidelně informováni. Škola podporuje individuální konzultační schůzky s učitelkami či vedením školy. MŠ poskytuje poradenskou činnost a v případě potřeby nasměruje rodiče na odborná pracoviště (PPP, SPC, logopedie, ergoterapie, fyzioterapie) formou předání kontaktů a metodické podpory.

5.5 Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a děti nadané

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných je integrální součástí naší koncepce. Cílem je vytvořit optimální podmínky pro rozvoj osobnostního potenciálu každého dítěte. U dětí se SVP se zaměřujeme na odstraňování bariér a uplatňování podpůrných opatření, zatímco u dětí nadaných stimulujeme jejich specifické schopnosti, tvořivost a zvědavost. Podrobné mechanismy a konkrétní opatření k zajištění této péče jsou rozpracovány v následující kapitole.

5.6 Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na specifické potřeby dětí se SVP a jejich individualitu. V mateřské škole jsou k dispozici různé kompenzační, technické a didaktické pomůcky. Zajišťujeme úzkou spolupráci se zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC) a dalšími odborníky mimo oblast školství.

V rámci inkluze zajišťujeme snížený počet dětí ve třídách, odbornou pomoc asistenta pedagoga a využití individuálních komunikačních systémů. Pedagogický proces je podpořen citlivou a pravidelnou spoluprací s rodiči při řešení potřeb dítěte

Podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka (dětí-cizinců)

Zajišťujeme cílenou podporu pro děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, při osvojování českého jazyka.

Skupinová jazyková příprava: Pokud jsou v mateřské škole čtyři a více dětí-cizinců s nedostatečnou jazykovou znalostí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, zřizujeme skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina je rozdělena do dvou nebo více kratších bloků v průběhu týdne. Do této skupiny mohou být na

základě posouzení potřebnosti zařazeny i jiné děti s obdobnými integračními potřebami (např. mladší děti nebo děti s českým občanstvím), a to i do vyššího počtu než 8 dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí-cizinců.

Individuální jazyková podpora: Pokud je dětí-cizinců v povinném předškolním vzdělávání méně (1 až 3 děti), je jim poskytována individuální jazyková podpora přímo v rámci běžných každodenních činností.

Metodika: Při práci s těmito dětmi pedagogové aktivně využívají podpůrný metodický materiál *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

Vyhledávání a podpora nadání

Pedagogové systematicky vyhledávají a podporují talent a nadání dětí. S nadanými dětmi pracujeme tak, aby se rozvíjely v celém spektru své osobnosti. Dostávají specifické a podnětné vzdělávací aktivity s ohledem na směr jejich nadání či kognitivní úroveň. Pedagogové si průběžně prohlubují znalosti a dovednosti v oblasti vzdělávání nadaných dětí formou samostudia a seminářů.

Aktivně podporují zvědavost dětí, povzbuzují je ke kladení otázek, vyhledávání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivosti, kombinačním schopnostem a originalitě. Mateřská škola nabízí rodičům úzkou spolupráci s PPP pro přesnou specifikaci nadání dítěte a nastavení optimálního způsobu jeho dalšího rozvoje.

Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Pro zajištění kvalitního vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zavedena opatření týkající se bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně flexibilního přizpůsobení organizace dne:

Prostředí a bezpečnost: Třídy disponují dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek odpovídajících tomuto věku. Jsou jasně nastavena bezpečnostní pravidla – drobné předměty a hračky jsou ukládány v dostatečné výšce nebo v uzavřených skříňkách. Dítě má zajištěn dostatek prostoru pro volný pohyb a aktivitu ve třídě i na školní zahradě.

Režim dne a hygiena: Režim dne je upraven tak, aby respektoval biologické potřeby mladších dětí. Je dbáno na pravidelnost, dostatek času pro realizaci činností (pomalé životní tempo), úpravu času stravování a možnost průběžného odpočinku a spánku podle individuální potřeby. Hygienické zázemí je plně uzpůsobeno požadavkům těchto dětí a šatna je vybavena dostatečným úložným prostorem pro náhradní oblečení.

Adaptace a přístup: Nově nastupujícím dětem poskytujeme individuální a postupný adaptační režim, ideálně za doprovodu rodiče. Dítěti umožňujeme používat specifické osobní pomůcky (např. oblíbenou hračku) pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Aktuální potřeby dětí jsou maximálně respektovány prostřednictvím vlídné, trpělivé a empatické komunikace, která buduje oboustrannou důvěru mezi rodinou a školou.

Kritéria: Přijímání dětí do této věkové skupiny je podmíněno volnou kapacitou školy a plným zajištěním zákonných standardů pro prostorové i hygienické zázemí, odpovídající věku dětí.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je v naší mateřské škole uspořádán formou flexibilních integrovaných bloků, které zajišťují možnost propojování jednotlivých vzdělávacích oblastí v souladu se zájmy dětí o různá témata v průběhu celého roku. Propojování témat napříč integrovanými bloky umožňuje učitelkám pružně reagovat na aktuální situace v mateřské škole i na hloubku zájmu dětí.

Plánování vychází z přirozené touhy dětí objevovat, poznávat a bádát. Nabízí bohaté příležitosti k prožitkovému i kooperativnímu učení a pracuje s chybou jako s přirozeným a cenným nástrojem učení.

6.1 Systém a organizace plánování vzdělávání

Plánování vzdělávacího obsahu v naší mateřské škole je cyklický, pružný a otevřený proces, který úzce propojuje pedagogické diagnostikování, samotnou realizaci a následnou evaluaci. Nejedná se o rigidní soubor týdenních plánů, ale o živý nástroj, který reaguje na aktuální potřeby a vývojové možnosti dětí.

Úrovně plánování

Vzhledem ke kontinuitě vzdělávacího procesu pracujeme s třemi provázanými úrovněmi plánování:

Strategická úroveň (Školní vzdělávací program – ŠVP): Dlouhodobý dokument stanovující koncepci školy, vizi, klíčové kompetence, rozvoj gramotností a hlavní integrované bloky (Truhly). Tento rámec je pro všechny třídy závazný, ale ponechává široký prostor pro tvořivost učitelů i spolurozhodování dětí.

Operativní úroveň (Třídní vzdělávací program – TVP): Střednědobý pracovní plán konkrétní třídy na daný školní rok. Vychází ze ŠVP a je specifikován pro konkrétní skupinu dětí (zohledňuje věkové složení, potřeby a vývojovou úroveň dětí). Odvíjí se od principu postupu od nejbližšího a známého ke vzdálenějšímu a neznámému.

Přípravná / tematická úroveň (Plány vzdělávacích bloků a podtémat): Krátkodobější plánování jednotlivých projektů a podtémat (v rozsahu zpravidla 1–3 týdnů dle hloubky zájmu dětí). Obsahuje konkrétní vzdělávací nabídku, očekávané výsledky učení (OVU), cesty ke kompetencím a organizační zajištění. Příprava tématu je vždy zpracována písemně s jasným vymezením záměrů a činností.

Klíčové principy a mechanismy plánování

Navázání na diagnostiku a evaluaci: Tematické plány a konkrétní nabídka činností nevznikají „od stolu“, ale důsledně vycházejí z evaluace předchozích témat a z průběžného pedagogického diagnostikování.

Participace dětí na plánování: Děti jsou spoluvůrci vzdělávacího obsahu. Využíváme komunitní a ranní kruhy k mapování toho, co děti již o tématu vědí, co by je zajímalo a jaké otázky chtějí prozkoumat.

Gradace a diferenciací nabídky (víceúrovňové úkoly): Každá připravovaná činnost počítá s různou úrovní náročnosti tak, aby bylo umožněno zažít úspěch každému dítěti (od nejmladších dětí a dětí se SVP až po děti nadané) a zároveň mu byla po zvládnutí úkolu nabídnuta další vývojová úroveň.

Flexibilita a reakce na neplánované podněty: Učitelky mají právo téma prodloužit, zkrátit nebo operativně změnit na základě aktuálního dění (změna počasí, zajímavá událost, spontánní zájem dětí).

Týmová spolupráce pedagogů na třídě: Učitelé na třídě (případně ve spolupráci s asistentem pedagoga) realizují plánování činností i samotné vzdělávání společně. Úzce kooperují při

přípravě, aby na sebe vzdělávací nabídka logicky navazovala, a uplatňují jednotné pedagogické působení s dodržováním společně nastavených pravidel.

6.2 Truhla přátelství /emoce, vztahy/

Motto: „Umění se ovládat“

Nahlédneme do truhly za sebepoznáním i poznáváním druhých. Naučíme se rozpoznávat a pojmenovat emoce své i ostatních, porozumět jim a zpracovat je. Výzvou bude přijmout sám sebe – kdo jsem, co dovedu, jak vypadám, v čem vynikám a kde mám své limity. Naučíme si stanovit svůj cíl – co chci dokázat. Setkáme se s nutností rozpoznat nové situace, adaptovat se na i obhájit si svůj názor a postoj ve skupině. V problémových situacích budeme společně hledat řešení – něco zvládnou sám a jindy požádám o pomoc či spolupráci. Objevíme jinakost, nutnost respektu a starost o druhé.

S truhlou tajemství emocí a vztahů jde ruku v ruce aktivní spolupráce s rodinou. Budeme podporovat úctu k mezigeneračnímu soužití. Nedílnou součástí je pozitivní zpětná vazba, kterou se budou učit rozdávat také děti mezi sebou.

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- zvládá sebeobsluhu
- využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem

Dítě a jeho psychika

- odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory
- orientuje se v základních emocích a pocitech
- vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým i cizím osobám
- navazuje a rozvíjí citové vazby
- přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění
- vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi
- analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav
- rozliší český jazyk od jiných jazyků
- pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno
- rozlišuje příčinu a důsledek při hře, svém jednání či v příběhu

Dítě, ten druhý a společnost

- poradí si v nové situaci
- začlení se do skupiny
- přijímá různé role
- chová se zdvořile v kontaktu s dospělými osobami

- přijímá kompromisy, řeší konflikty s dospělými osobami
- přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou
- vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech

Dítě a svět

- rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit
- reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích

Směřování ke kompetencím

Kompetence komunikační

- vyjadřuje se různými způsoby
- naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí
- přispívá k fungování společenství v mateřské škole
- respektuje dohodnutá pravidla a právo druhých

Kompetence osobnostní a sociální

- odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i v komunikaci
- pojmenuje své silné stránky
- žádá o pomoc své vrstevníky či dospělého
- projevuje důvěru v sebe sama
- chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- ke změně přistupuje jako k příležitostí
- domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi
- spolupodílí se na společných rozhodnutích

Kompetence k řešení problémů

- řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností

Kompetence kulturní

- přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních
- zapojuje se do tvůrčích činností

6.3 Truhla času /kultura, umění, technika, tradice/

Motto: „Čas běží vpřed, zastav se a vnímej krásu kolem sebe“

Kdo by nechtěl být na čas umělcem či vynálezcem? Stačí si všimnout všeho krásného, co kolem nás je – doma, ve školce, v přírodě, v umění. Zatoužíme hledat ve zdánlivě obyčejných a běžných věcech

něco mimořádného. Vrátime se v čase k historii a památkám, ale také nahlédneme do budoucnosti na nové technologie a vynálezy. V rámci seznámení s digitální bezpečností připomeneme hrozby, která se skrývají na internetu a v médiích.

Navštívíme muzea, knihovny, výstavy, koncerty, divadla, památky a sportovní události. Zavítáme mezi řemeslníky, zahrajeme si na různá povolání. Budeme objevovat tajemství knih a příběhů, a důležitost znaků a písma. Své objevy budeme sdílet různými způsoby. V komunikaci budeme dbát na rozvoj všech složek – naslouchání, vyjadřování se, mimika, gesta,...). Uplatníme metody kritického myšlení – budeme se učit ptát, přemýšlet nad řešením problémů, vyjádřit svůj názor. Podpoříme estetické vnímání.

Technika nám nabídne rozvoj předmatematické gramotnosti – logické i početní představy, konstrukční řešení. Při řešení budeme pracovat s metodou pokus-omyl i chybou.

Abychom se neztratili v čase a datech, zakotvíme i mezi tradice a zvyky a společně je oslavíme.

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
- sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou
- vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu
- zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami

Dítě a jeho psychika

- určí a využije při činnostech pravidelnost, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie
- využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech
- uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů
- využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
- využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
- správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty
- zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat, rozpozná rým a rytmičuje
- postupuje podle slovních i obrazových instrukcí
- rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
- předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu
- reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními
- uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
- sestavuje prostorové objekty podle předlohy

Dítě, ten druhý a společnost

- vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
- zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami
- tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin
- používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech

Dítě a svět

- rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout

Směřování ke kompetencím

Kompetence komunikační

- prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce své skupiny

Kompetence osobnostní a sociální

- vyjadřuje svůj názor

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- dokáže měnit cesty k dosažení cíle

Kompetence k řešení problémů

- vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací
- vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů

Kompetence kulturní

- má povědomí o kultuře, umění a kulturním dění ve svém okolí
- reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty

Kompetence digitální

- rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií

6.4 Truhla přírodních kouzel /zdraví, příroda, ekologie/

Motto: „Chraň přírodu, jsi její součástí“

Příroda sama je mocná čarodějka. Prostřednictvím truhly přírodních kouzel poznáme lidské tělo a jeho funkce, jak se bránit nemocem i manipulaci.

Upevníme základní hygienické návyky, podpoříme v sobě sportovního ducha včetně fair-play. Matičce přírodě pomůžeme s otázkami ochrany přírody. Prostřednictvím experimentů budeme poznávat živou i neživou přírodu, zapojíme naše digitální pomocníky, nezapomeneme na moci encyklopedií, atlasů a dalších obrazových materiálů. Odměnou nám bude dostatek času v přírodě na procházkách, návštěvách

IC Kašperské Hory, v tělocvičně, na hřišti, parku i lukách. Zdolávat přírodní překážky a výzvy nás baví, počasí nás nezastaví.

S dary přírody vykouzlíme lahodné zdravé pokrmy, ale rozvineme i početní představy, barvy, prostorovou orientaci, sebeobslužné činnosti, představivost. S truhlou tajemství přírodních kouzel souvisí zdravý životní styl. Naše pohybové dovednosti předvedeme na sportovní olympiádě, s předškoláky navíc i při projektech Lvíček, bruslení nebo plavání. Heslo: „Kdo si s námi zacvičí, ten si nervy neničí“.

Očekávané výsledky učení:

Dítě a jeho tělo

- orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce

- zachovává správné držení těla
- rozlišuje pomocí všech smyslů
- naplňuje své biologické potřeby
- zvládá základní pohybové dovednosti
- zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost
- koordinuje pohyby těla, ruky a oka
- prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost
- překonává fyzické překážky
- má osvojené základní hygienické návyky
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí

Dítě a jeho psychika

- vyrovná se s neúspěchem
- rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají
- vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií
- roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností
- určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění

Dítě, ten druhý a společnost

- zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu
- spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití
- identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkávání s neznámými dětmi a dospělými

Dítě a svět

- orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
- udržuje pořádek v blízkém prostředí
- jedná s ohledem na ochranu životního prostředí
- spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy
- zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami

Směřování ke kompetencím

Kompetence k učení

- při učení využívá strategie pokusu a omylu
- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje
- uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích

Kompetence komunikační

- využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí
- chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Kompetence osobnostní a sociální

- rozlišuje vhodné a nevhodné chování
- chová se v souladu se základními společenskými pravidly

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- dokončí, co započalo
- organizuje a realizuje svoje činnosti

Kompetence k řešení problémů

- pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje
- volí adekvátní řešení vedoucí k cíli
- tvořivě pracuje s informacemi

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe

6.5 Truhla domova /domov, rodina, svět, doprava, vlast/

Motto: „Srdcem domova je maminka, srdcem školky paní učitelky“

Prostřednictvím truhly domova budeme zjišťovat, co znamená domov pro každého z nás? Kdo je naše rodina? Prozkoumáme nejbližší okolí, naše město a zamíříme i do světa. K cestování využijeme nejrůznější dopravní prostředky. Cesty mohou být blízké i daleké – možná i k moři, do džungle nebo vesmíru. Bude záležet na naší odvaze i fantazii.

Z cest si přineseme poznatky o jiných národech a jejich kulturách. Uvědomíme si, že každý má na světě své místo. Lidové pořekadlo by řeklo: „Kde máme své kořeny“. Pro rozvoj našich znalostí nám budou k dispozici různé prostředky (internet, časopisy, videodokumenty, knihy, encyklopedie i běžné rozhovory o zážitcích z prázdnin nebo cestovatelské sny). Pracovat budeme s různými symboly, procvičovat grafomotoriku. Třeba se naučíme i podepsat jako znamení našeho cestovatelského bádání. K dopravním situacím využijeme multifunkční hřiště. Ať už jako chodec či jezdec nebo třeba policista řídící dopravu. Upevňovat získané znalosti a dovednosti budeme ve městě i na výletech. Svět nám dnes už leží u nohou, ale nezapomeňme na svou vlast. Poznáme státní symbol i jeho barvy a budeme si jich ve městě všimnout v různém období.

U dětí bude podporováno kooperativní učení a skupinová práce, protože cestovat životem společně je větší zábava. I trosečník zatouží po kolektivu, spolupráci, lásce a zájmu o druhé.

Očekávané výsledky učení

Dítě a jeho tělo

- zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost

- chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky
- zvládá základy grafomotoriky

Dítě a jeho psychika

- rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají
- pracuje s jednou i více podmínkami v zadání
- ověří správnost řešení
- sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
- vypráví jednoduchý děj
- formuluje instrukce a předá je ostatním
- vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu
- rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci
- porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů
- určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary
- orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy
- určí míru objektů a porovná je pomocí poměřování

Dítě, ten druhý a společnost

- ovlivňuje směřování společné činnosti
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých
- pojmenuje místo a zemi, ve které žije
- spolupodílí se na udržování regionálních tradic
- sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu

Dítě a svět

- respektuje různé formy života
- jedná bezpečně na komunikacích, dopravních prostředcích a při jejich používání

Směřování ke kompetencím

Kompetence komunikační

- klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k občanství a udržitelnosti

- identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat

Kompetence k podnikavosti a pracovní

- přichází s vlastními nápady
- navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností
- oceňuje práci i úsilí druhých

Kompetence k řešení problémů

- čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů

Kompetence digitální

- uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy

6.6 Další projekty a programy

Doplňkové projekty a programy rozšiřují standardní vzdělávací nabídku mateřské školy. Nabízejí dětem další formy neformálního prožitkového učení, podporují jejich specifická nadání a propojují život mateřské školy s místní komunitou a regionem.

6.6.1 Klíč k Šumavské přírodě

Organizace:

- Projekt je zaměřen na ochranu přírody a ekologii. Každá třída jej specificky zpracovává podle svých podmínek do třídních vzdělávacích programů.
- Využívání výukových programů a nabídky Informačního centra Národního parku Šumava v Kašperských Horách.
- Pravidelné vycházky do lesa zaměřené na ochranu přírody, péči o volně žijící zvířata (přikrmování v zimě, péče o ptactvo) a úklid lesního prostředí.
- Besedy s myslivci spojené s tematickou výstavou v prostorách mateřské školy.
- Exkurze předškolních dětí do Přírodovědné stanice v Horažďovicích. Praktické třídění odpadu v MŠ a tvořivé využití recyklovatelných materiálů (např. plastových víček, odpadového materiálu).
- Aktivní zapojení do environmentálních a ekologických akcí pořádaných městem.

Záměr:

- Podporovat v dětech pozitivní vztah k přírodě, sounáležitost s regionem a základy ekologického myšlení.
- Umožnit dětem rozvoj dovedností a poznatků prostřednictvím neformálního a prožitkového vzdělávání v reálném prostředí.

6.6.2 Klíč k síle a obratnosti

Organizace:

- *Předškoláci (projekt Lviček):* Probíhá 1× za 14 dní v tělocvičně ZŠ Lerchova.
- *Ostatní děti:* Probíhá 1–2× měsíčně v tělocvičně Gymnázia Sušice.

Záměr:

- Osvojování, upevňování a rozšiřování pohybových dovedností dětí s ohledem na jejich individuální předpoklady.
- Pěstování celkové tělesné zdatnosti, obratnosti, koordinace a vytrvalosti.
- Vytváření kladného vztahu k pohybovým aktivitám, sportu a principům fair play. Efektivní využití velkého prostoru tělocvičny a cvičení s netradičním nářadím a náčiním.
- Vedení dětí ke zdravému životnímu stylu a přirozené potřebě aktivního pohybu.
- Příprava dětí na plynulý přechod a vstup do základní školy.

6.6.3 Klíč k vodní říši

Organizace:

- předplavecký výcvik pro předškoláky
- 10 lekcí pod vedením plaveckých instruktorů
- podmínky a pravidla kurzu jsou specifikovány ve smlouvě se Sportovištěm Sušice

Záměr:

- Předcházení strachu a systematické odstraňování obav z vodního prostředí.
- Poznávání vlastních pohybových možností, limitů a fyzických schopností ve vodě.
- Seznamování se základy plaveckých dovedností hravou formou.
- Využívání moderních vodních didaktických a kompenzačních pomůcek.
- Podpora otužování a výchova ke zdravému životnímu stylu.

6.6.4 Klíč k ledovým zázrakům

Organizace:

- pro děti z předškolních tříd na základě domluvy se zákonnými zástupci
- kurz veden profesionálními instruktory na zimním stadionu v Sušici.

Záměr:

- Poznávání vlastních pohybových možností, rovnováhy a stability na ledové ploše.

- Seznamování se základy bruslení, nácvik bezpečné jízdy a technik kontrolovaných pádů a vstávání.
- Využívání stabilních opěrných hrazdiček pro zajištění pocitu bezpečí u úplných začátečníků.
- Rozvoj odvahy, vytrvalosti a upevňování zdravého životního stylu.

6.6.5 Klíč k robotice

Organizace:

- kroužek probíhá 1× za 14 dní až 1× za tři týdny (v závislosti na počtu přihlášených dětí, které je z důvodu zajištění kvality výuky nutné rozdělit do menších skupin)
- v době klidových aktivit pro méně spavé děti primárně pro děti z předškolních tříd se zájmem o moderní technologie

Záměr:

- Rozvíjení logického, kritického a algoritmického myšlení, pochopení příčiny a následku.
- Nácvik programování tras, kódování rychlosti a směru s využitím programovatelného chytrého vláčku (Intelino).
- Rozvoj prostorové orientace, plánování sekvencí a řešení problémů pomocí hry Kódík (dřevěné městečko s autíčkem řízeným radiosignálem podle směrových šipek na budovách).
- Využívání robotických hraček a doplňků (např. chytré kuželky) k obcházení překážek a bowlingu.
- Vytváření návyků bezpečného, smysluplného a funkčního zacházení s IT technikou.
- Rozvoj elementární mediální gramotnosti a pochopení rozdílu mezi reálným a digitálním světem.

6.6.6 Klíč ke světovému jazyku (Hravá angličtina)

Organizace:

- kroužek 1× týdně.
- pro předškoláky, kteří projevují zájem o cizí jazyk a jejichž mluvní vývoj v českém jazyce je již stabilizovaný.
- Vzdělávací nabídka je postavena na metodě přirozeného ponoření se do jazyka
- klíčový je prožitek, rytmy, melodie a pohyb.

Záměr:

- Probudit v dětech přirozený zájem o cizí jazyk, jinou kulturu a odbourat ostych z komunikace v neznámém jazyce.
- Rozvíjet sluchové vnímání, schopnost rozlišit melodii, fonetickou strukturu a specifické zvuky anglického jazyka.
- Osvojit si pasivní i aktivní základní slovní zásobu a porozumění jednoduchým pokynům dospělého skrze herní situace.
- Podpořit paměť, pozornost a schopnost nápodoby správného mluvního vzoru.

6.6.7 Klíč k hudbě - BERUŠKY

Organizace:

- 1× týdně (skupinová výuka / kroužek).
- Pro děti s hudebním nadáním a zájmem o zpěv, rytmiku a muzická umění (předškoláci a dle kapacity i mladší děti).
- Vzdělávací nabídka je zaměřena na pěveckou výchovu, rozvoj hudebního sluchu a estetického vnímání.
- Součástí je reprezentace mateřské školy na veřejných a vystoupeních pro rodiče či městských akcích.

Záměr:

- Rozvíjet hudební sluch, rytmické cítění, intonační čistotu a správné pěvecké návyky (dýchání, tvoření hlasu).
- Podporovat estetické vnímání hudby a radost ze společného muzického tvoření.
- Posilovat zdravé sebevědomí, schopnost soustředění a překonávání trémy při vystupování před publikem.
- Rozvíjet paměť, koordinaci pohybu s hudbou a týmovou spolupráci v pěveckém sboru.

6.6.1 Klíč k hbitému jazýčku

Organizace:

- 1× týdně (skupinová či individuální prevence).
- Pro děti s potřebou posílení řečových dovedností, správné artikulace a rozvoje fonemického sluchu (se zaměřením především na předškoláky, dle kapacity mladší).
- charakter logopedické prevence (nenahrazuje odbornou logopedickou péči, ale stimuluje mluvní apetit a artikulační orgány).

- prevence hravou formou s využitím názorných pomůcek, zrcadel a logopedických pohádek.

Záměr:

- Posílit obratnost artikulačních orgánů (jazyka, rtů) a upevnit správný dechový stereotyp při řeči.
- Rozvíjet fonematické vnímání (rozlišování zvuků a hlásek), což je klíčový předpoklad pro budoucí úspěšnost při čtení a psaní v ZŠ.
- Podporovat přirozenou chuť komunikovat, souvisle vyjadřovat své myšlenky a rozšiřovat aktivní i pasivní slovní zásobu.
- Předcházet vzniku řečových vad a pomáhat dětem získat jistotu v mluvním projevu bez ostychu.

7 Plán autoevaluace

Autoevaluace mateřské školy je systematický proces hodnocení kvality vlastní práce, podmínek a výsledků vzdělávání. Slouží jako zpětná vazba pro pedagogický sbor i vedení školy a je klíčovým východiskem pro další plánování a rozvoj školy.

7.1 Oblasti autoevaluace

- **Školní vzdělávací program (ŠVP):** Hodnocení jeho funkčnosti, souladu s RVP PV a provázanosti s reálnou praxí.
- **Třídní vzdělávací program (TVP):** Evaluace souladu s ŠVP, flexibility témat a naplňování cílů s ohledem na specifika konkrétní třídy.
- **Konkretizované očekávané výstupy:** Sledování a vyhodnocování, jak děti dosahují očekávaných výsledků učení.
- **Portfolia dětí:** Hodnocení individuálního pokroku dítěte skrze analýzu jeho prací, výkresů a diagnostických záznamů.
- **Metody a formy práce:** Posuzování efektivity prožitkového, kooperativního a situačního učení, včetně využívání aktivizačních metod.
- **Děti s odkladem povinné předškolní docházky (OŠD) a děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):** Hodnocení účinnosti nastavených podpůrných opatření, individuálních vzdělávacích plánů (IVP) a pokroků dětí.
- **Dokumentace třídy:** Pravidelná kontrola správnosti, přehlednosti a kontinuity vedení třídních knih, záznamů o diagnostice a přehledů docházky.

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Obsah a průběh vzdělávání

- **Plánování vzdělávání:** Vyváženost řízených a spontánních činností, provázanost témat s reálným životem dětí.
- **Příprava a používání pomůcek, metod a forem:** Smysluplné zapojování digitálních i klasických hraček, gradace náročnosti úkolů.
- **Realizace vzdělávání:** Kvalita interakce mezi pedagogem a dětmi, uplatňování strategií při seznamování s cizím jazykem (Hravá AJ) a rozvoj kompetencí k učení.
- **Školní vzdělávací program:** Srozumitelnost, otevřenost a naplňování vizí mateřské školy.

Podmínky ke vzdělávání

- **Bezpečnostní a hygienické:** Zajištění bezpečného a čistého zázemí, uzpůsobení prostor specifickým potřebám dvouletých dětí.
- **Psychosociální a demografické:** Klima ve třídách, pozitivní motivace dětí, jejich osobní spokojenost a pocit bezpečí v mateřské škole.
- **Ekonomické a materiální:** Efektivní využívání rozpočtu, modernizace vybavení tříd, rozšiřování nabídky podnětných pomůcek a hraček.
- **Personální:** Odborná kvalifikace pedagogů, přítomnost asistentů pedagoga a podpora profesního růstu.

Podpora školy dětem a spolupráce s rodinou

- **Klima školy:** Podnětná atmosféra, kvalita interakcí mezi dětmi, pedagogy a ostatními zaměstnanci, spolupráce v pedagogickém sboru.
- **Spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem:** Úroveň komunikace s PPP, SPC, logopedy a zřizovatelem školy.
- **Spolupráce s rodiči:** Efektivita individuálních konzultačních schůzek, zapojení rodičů do života školy a vzájemné předávání inspirace.
- **Systém podpory dětem:** Zohlednění individuálních potřeb, včasný záchyt rizikových faktorů a podpora dětí nadaných či dětí-cizinců.

Vedení a řízení školy, kvalita personální práce a DVPP

- **Organizační a pedagogické řízení školy:** Jasné vymezení kompetencí, funkčnost informačního systému a kontrolní činnost.
- **Partnerství školy a externí vztahy:** Spolupráce se základními školami v regionu (např. ZŠ Lerchova) a prezentace školy na veřejnosti (vystoupení sboru Broučci).
- **Profesionalita a rozvoj lidských zdrojů:** Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) se zaměřením na nové RVP PV a moderní technologie.

Výsledky vzdělávání dětí

- **Hodnocení pokroku:** Systematické sledování rozvoje dětí na základě interní diagnostické baterie.
- **Klíčové kompetence:** Úroveň samostatnosti, schopnosti řešit problémy, komunikovat a spolupracovat v týmu.
- **Motivace a postoje:** Přirozená zvědavost dětí, chuť objevovat nové věci a jejich vztah k mateřské škole.
- **Znalosti a dovednosti:** Připravenost předškoláků na úspěšný vstup do základní školy.

7.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá následující prostředky a nástroje autoevaluace:

- **Analýza školní a třídní dokumentace:** Pravidelná revize plánů, třídních knih a diagnostických listů.
- **Hospitační činnost:** Hospitace vedením školy (ředitelka, zástupkyně) zaměřené na kvalitu pedagogického procesu.
- **Kolegiální podpora a pedagogická reflexe:** Vzájemné hospitace a návštěvy pedagogů ve třídách, sdílení dobré praxe.
- **Vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí:** Pravidelné schůzky nad dětskými portfolii a analýza pokroků třikrát ročně.

- **Dotazníková šetření a rozhovory:** Zpětná vazba od rodičů předškoláků, konzultace se základními školami (úspěšnost absolventů MŠ) a vyhodnocování podnětů od externích subjektů (ČŠI, zřizovatel).

7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Zaměření evaluace	Kdo provádí evaluaci	Jakými metodami je provedena evaluace	Kdy se hodnotí
Školní vzdělávací program (ŠVP)	Ředitelka	Analýza dokumentace Analýza ŠVP Kontrola TVP a jeho návaznosti	1× ročně 1× ročně 2× ročně
Vyhodnocení vzdělávacích bloků	Učitelky	Stručná reflexe bloku v třídní dokumentaci	Průběžné - vždy po jeho skončení (dle flexibilní délky)
Třídní vzdělávací program (TVP)	Ředitelka Učitelky	Hodnocení na pedagogické radě Závěry jsou rozpracovány do plánu kontrolní činnosti MŠ.	2× ročně (vždy v pololetí školního roku)
Očekávané výsledky učení	Učitelky Ředitelka	Ústní reflexe/průběžný záznam Písemné zhodnocení	Denně 2× ročně (vždy v pololetí školního roku)
Portfolia dětí (důvěrné)	Učitelky	– Průběžné zakládání materiálů do portfolia + diagnostický záznam	2× ročně
Děti se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a integrované děti	Učitelky Asistent pedagoga	– písemné vyhodnocení Individuálního vzdělávacího plánu (IVP), pokud je doporučen – průběžné záznamy o pokrocích	3× ročně (říjen, únor, červen) Denně asistent pedagoga
Metody a formy práce	Ředitelka Učitelky	– hospitace vedení školy – analýza vzdělávání na třídě – profesní sebehodnocení učitele	2× ročně na pedagogické radě 2× ročně v pololetí 1× ročně na konci školního roku
Dokumentace třídy	Ředitelka	Kontrola a analýza třídních knih a diagnostických záznamů.	Průběžně 2× ročně
Spolupráce s rodinou	Ředitelka Učitelky	Analýza úspěšnosti spolupráce s rodinou Dotazník pro rodiče Třídní schůzky a konzultační hodiny	1× ročně na pedagogické radě 1x za 3 roky průběžně/dle potřeby